

Αθηνά Ε. Πατελάρου

Καθηγήτρια Τεκμηριωμένης Κλινικής Νοσηλευτικής – Νοσηλευτική Ακριβείας

Πρόεδρος τμήματος Νοσηλευτικής ΕΛΜΕΠΑ

Διευθύντρια Πανεπιστημιακού Εργαστηρίου Τεκμηριωμένης Κλινικής Πρακτικής, Εκπαίδευσης και Κλινικών Πρωτοκόλλων (EDUCATE Lab)

<https://orcid.org/0000-0002-0300-0650>

<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=patelarou+a>

https://www.researchgate.net/profile/Athina_Patelarou2

Ακαδημαϊκοί τίτλοι:

- ❗ **Απόφοιτη του Τμήματος Νοσηλευτικής** της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (2003)
- ❗ **Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ)** στη «Δημόσια Υγεία και Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας» (Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, 2012)
- ❗ **Διδακτορική Διατριβή** στο πεδίο της Τεκμηριωμένης Κλινικής Πρακτικής (Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2015)

Ακαδημαϊκή εμπειρία:

- ❗ Η ακαδημαϊκή της εμπειρία ξεκίνησε το 2011 με τη συνεργασία της με το **Τμήμα Νοσηλευτικής Τεχνολογικού και Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΤΕΙ) Κρήτης** (2011-2015) όπου εργάστηκε ως Εργαστηριακός Συνεργάτης στο πεδίο της «Χειρουργικής Νοσηλευτικής» και της «Παιδιατρικής Νοσηλευτικής και Μητρότητας» και, αργότερα, το 2015 ως Επιστημονικός Συνεργάτης διδάσκοντας σε προπτυχιακό επίπεδο «Καρδιολογική Νοσηλευτική».
- ❗ Το 2014 ως Ειδικός Επιστήμονας και το 2015 ως Επιστημονικός Συνεργάτης συνεργάστηκε με το **Τμήμα Επιστημών Υγείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου** αναλαμβάνοντας την αυτοδύναμη διδασκαλία των μαθημάτων «Επείγουσα Νοσηλευτική» και «Υγιεινή της Εργασίας».

- ❗ Από το 2017 ως το 2022 ως Επίκουρος Καθηγήτρια και από το 2022 ως Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, έχει αναλάβει σε προπτυχιακό επίπεδο τη διδασκαλία μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του **Τμήματος Νοσηλευτικής του ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ.** όπως ενδεικτικά: «Πρακτική βασισμένη σε ενδείξεις (ΠΒΕ)», «Εξατομικευμένη Φροντίδα-Νοσηλευτική Ακριβείας», «Μεθοδολογία της Έρευνας», «Αναισθησιολογική Νοσηλευτική», «Μεθόδους Διδασκαλίας στη Νοσηλευτική» κ.ά.
- ❗ Παράλληλα, από το 2017 συμμετέχει ως διδάσκουσα σε αρκετά **Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ).** Ειδικότερα, τα τελευταία 3 χρόνια έχει οριστεί υπεύθυνη διδάσκουσα για το μάθημα «Πρόληψη και Δημόσια Υγεία» στα πλαίσια του **Διατμηματικού ΠΜΣ «Άσκηση, Εργοσπιρομετρία και Αποκατάσταση»** (Τμήματα Ιατρικής, της Σχολής Επιστημών Υγείας, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, 2017-2020). Επιπρόσθετα, συμμετέχει ως διδάσκουσα στο ΠΜΣ «Νοσηλευτική Καρδιαγγειακών Νόσων» του Τμήματος Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ (2017-2020). Επίσης, από το 2017 είναι υπεύθυνη του μαθήματος «Τεκμηριωμένη Πρακτική και Ποιότητα Φροντίδας» στο ΠΜΣ «Προηγμένη Κλινική Πρακτική στις Επιστήμες Υγείας» που προσφέρει το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου. Στο ίδιο ΠΜΣ συμμετέχει ως διδάσκουσα στις ενότητες «Ειδικά Κλινικά Θέματα II» και «Μεθοδολογία της Έρευνας» και έχει επιβλέψει σημαντικό αριθμό διπλωματικών εργασιών.
- ❗ Επιπρόσθετα, ως Συνεργαζόμενο Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΣΕΠ) Συμβούλου έχει αναλάβει το ρόλο του Καθηγητή Σύμβουλου στην ενότητα «Διαχείριση Αναπνευστικών και Καρδιαγγειακών Διαταραχών» του ΠΜΣ «Διαχείριση Γήρανσης και Χρόνιων Νοσημάτων» που προσφέρει το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) για τα ακαδημαϊκά έτη 2017 ως 2019.
- ❗ Τέλος, από το 2023 ως σήμερα υπηρετεί ως ΣΕΠ στο ΠΜΣ του ΕΑΠ «Διοίκηση Μονάδων Υγείας» στην ενότητα «Υπηρεσίες Υγείας / Νοσοκομείο: Ιδιοτυπίες και Προκλήσεις» με παράλληλη επίβλεψη διπλωματικών εργασιών.
- ❗ Επίβλεψη:
 - 25 Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών
 - 5 Διδακτορικών Διατριβών ως Κύρια Επιβλέπουσα
 - 6 ΥΔ ως Μέλος τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής
 - 2 Μεταδιδακτορικών Διατριβών

Επαγγελματική εμπειρία:

Διαθέτει δεκατρία χρόνια επαγγελματικής εμπειρίας ως κλινική νοσηλεύτρια τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Στον ιδιωτικό τομέα εργάστηκε ως νοσηλεύτρια με σύμβαση αορίστου χρόνου στο Τμήμα Χειρουργικής Ογκολογίας του **Νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center** (2004-2005). Στον δημόσιο τομέα διορίστηκε το 2005 και εργάστηκε ως νοσηλεύτρια στην **Χειρουργική Κλινική του Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου** (2005-2009) και από το 2009 και για εννέα περίπου χρόνια στο **Αναισθησιολογικό Τμήμα του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου** (2009-2017).

Συμμετοχή σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα:

- ❗ Κύριο μέλος της ερευνητικής ομάδας, εκπροσωπώντας το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ) ως εταίρο στο ερευνητικό έργο που χρηματοδοτείται από την Περιφέρεια Κρήτης, με τίτλο

«Περιφερειακός Μηχανισμός Υποστήριξης της Κρήτης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή» – Δράση 4.4: Παρακολούθηση δεικτών νοσηρότητας και θνησιμότητας ευάλωτων πληθυσμών σε σχέση με την κλιματική αλλαγή και Σχέδιο Παρέμβασης–Διαχείρισης.

- ❗ Μέλος της ερευνητικής ομάδας στην πρόταση που υποβλήθηκε στο Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) με τίτλο **«Xemibio» – «Η επίδραση των προερχόμενων από τρόφιμα microRNAs (xenomiRs) στην αναδιαμόρφωση της εξωκυττάριας θεμέλιας ουσίας και στο μικροβίωμα κατά το κακόηθες μελάνωμα»**, σε συνεργασία τεσσάρων φορέων: του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (Ελλάδα) και του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) (2023–2025). Σκοπός της μελέτης είναι ο εντοπισμός και η αξιολόγηση microRNAs προερχόμενων από τρόφιμα, τα οποία στοχεύουν τη LOX, την HSP70 ή άλλα μόρια που εμπλέκονται στην αναδιαμόρφωση της εξωκυττάριας θεμέλιας ουσίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εναπόθεση κολλαγόνου που εκφράζεται από τα κύτταρα μελανώματος, καθώς και στην επίδραση των microRNAs στο μικροβίωμα.
- ❗ Από το 2021 ως το 2023 ήταν Επιστημονικά Υπεύθυνη της ερευνητικής ομάδας που εκπροσωπεί το ΕΛΜΕΠΑ ως εταίρο στο ευρωπαϊκό χρηματοδοτούμενο ερευνητικό πρόγραμμα **“Weeks of International Teaching - Inclusive and Digital”** (<https://witea-id.eu/>, 2021-2023). Το πρόγραμμα WITEA-ID αποτελεί σύμπραξη πέντε οργανισμών στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus +: Mendel University (Τσεχία), Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (Ελλάδα), Πανεπιστήμιο Κρήτης (Ελλάδα), Inter University Centre Dubrovnik (Κροατία) και NOVEL Group (Λουξεμβούργο). Το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα θα διαρκέσει 2 χρόνια και η επιστημονική ομάδα στοχεύει στην ενίσχυση της επάρκειας των καθηγητών και των φοιτητών ως προς την διεθνή κινητικότητα. Επιμέρους στόχος της ερευνητικής ομάδας είναι η δημιουργία μιας ψηφιακής πλατφόρμας που θα προάγει την καλλιέργεια δεξιοτήτων και γνώσεων για φοιτητές και καθηγητές ως σημαντικά εφόδια και ερεθίσματα για διεθνή κινητικότητα.
- ❗ Από το 2019 αποτελεί βασικό μέλος της ερευνητικής ομάδας που εκπροσωπεί το ΕΛ.ΜΕ.ΠΑ. ως εταίρο στο ευρωπαϊκό χρηματοδοτούμενο ερευνητικό πρόγραμμα **“EBP e-Toolkit project - [Providing a Teaching and Learning open and innovative toolkit for Evidence-Based Practice to Nursing European** (<https://europeannursingebp.eu/>, 2019-2021). Το πρόγραμμα EBP e-Toolkit αποτελεί σύμπραξη έξι ευρωπαϊκών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus +: University of Murcia (Ισπανία), University of Modena e Reggio Emilia (Ιταλία), University of Ostrava (Τσεχία), Medical University of Warsaw (Πολωνία), Angela Boskin Faculty of Health Care (Σλοβενία) και Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (Ελλάδα). Το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα θα διαρκέσει 3 χρόνια και η επιστημονική ομάδα στοχεύει στην ενίσχυση της διδασκαλίας και της μάθησης στο πεδίο της ΠΒΕ και στην ενσωμάτωσή της στο πρόγραμμα σπουδών της Νοσηλευτικής στην Ευρώπη. Επιμέρους στόχος της ερευνητικής ομάδας είναι η ίδρυση του **“European Centre for Learning Evidence-based Nursing (ECLEBN)”**.
- ❗ Επιπλέον, αποτέλεσε μέλος της ερευνητικής ομάδας του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος **«Reducing the Harm and Burden of Injuries and human Loss caused by road traffic crashes and Addressing Injury Demands through effective interventions (REHABIL-AID)»** – μια συνεργασία τεσσάρων φορέων: ΕΛΜΕΠΑ (Ελλάδα), University of Pavia (Ιταλία), University of Hannover (Γερμανία) και Traffic Research Center of Finland (<https://rehabil-aid.hmu.gr/>, 2014-2015). Σκοπός του REHABIL-AID ήταν ο προσδιορισμός του ψυχοκοινωνικού και οικονομικού κόστους των τροχαίων συγκρούσεων.
- ❗ Επιπροσθέτως, απασχολήθηκε με σύμβαση ανάθεσης έργου στο εθνικό ερευνητικό πρόγραμμα **«ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ III, Ενίσχυση Ερευνητικών Ομάδων ΤΕΙ Κρήτης»** και συγκεκριμένα στο υποέργο 37 με τίτλο

«Επιδημιολογική καταγραφή των προβλημάτων υγείας, διερεύνηση των αναγκών υγείας και παρέμβαση αγωγής υγείας στον αγροτικό πληθυσμό της Κρήτης» κατά το διάστημα 2014-2015.

- ❗ Τέλος, συμμετείχε με σύμβαση ανάθεσης έργου στο ευρωπαϊκό χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα **“ORAMMA: Operational Refugee And Migrant Maternal Approach”** με συντονιστή το Τμήμα Μαιευτικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) (<http://oramma.eu/>, 2017-2018). Κύριοι στόχοι του προγράμματος είναι η ενίσχυση της γνώσης, της συμμετοχής και της δράσης για τη βελτίωση της υγείας των εγκύων προσφύγων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΠΑΔΑ, European Midwives Association, Sheffield Hallam University, Radboud University Medical Center, European Forum for Primary Care, ΕΛΜΕΠΑ [πρώην ΤΕΙ Κρήτης]).

Συγγραφικό έργο:

Τέλος, η Δρ. Πατελάρου διαθέτει πλούσιο συγγραφικό έργο με περισσότερες από 120 δημοσιεύσεις, ενώ παράλληλα έχει το ρόλο κριτή και μέλους συντακτικής επιτροπής σε πλήθος έγκριτων επιστημονικών περιοδικών διεθνούς κύρους.

Ακολουθεί ενδεικτικά σύντομη λίστα ξενόγλωσσων δημοσιεύσεων:

- Patelarou, A.**, Mechili, E. A., Galanis, P., Zografakis-Sfakianakis, M., Konstantinidis, T., Saliag, A., Bucaj, J., Alushi, E., Carmona-Torres, J. M., Cobo-Cuenca, A. I., Laredo-Aguilera, J. A., & Patelarou, E. (2021). Nursing students' mental health status during COVID-19 quarantine: evidence from three European countries. *Journal of mental health* (Abingdon, England), 1–6. Advance online publication.
- Mechili EA, Saliag A, Kamberi F, Girvalaki C, Peto E, **Patelarou AE**, Bucaj J, Patelarou E. Is the mental health of young students and their family members affected during the quarantine period? Evidence from the COVID-19 pandemic in Albania. *J Psychiatr Ment Health Nurs*. 2020;10.1111/jpm.12672. doi: 10.1111/jpm.12672.
- Dolezel J, Renáta Zeleníková, Mecugni D, Finotto S, **Patelarou AE**, Panczyk M, Ruzafa-Martínez M, Jesús Ramos-Morcillo A, Skela-Savič B, Gotlib J, Patelarou E, Smodiš M, Jarošová D. Core Evidence-Based Practice Competencies and Learning Outcomes for European Nurses: Consensus Statements. *Worldviews on Evidence-based Nursing*. 2020.
- Skela-Savič B, Gotlib J, Panczyk M, Patelarou AE, Bole U, Ramos-Morcillo AJ, Finotto S, Mecugni D, Jarosova D, **Patelarou E**, Dolezel J, Ruzafa-Martínez M. Teaching evidence-based practice (EBP) in nursing curricula in six European countries-A descriptive study. *Nurse Educ Today*. 2020; 94:104561. doi: 10.1016/j.nedt.2020.104561.
- Spanakis M, **Patelarou AE**, Patelarou E. Nursing Personnel in the Era of Personalized Healthcare in Clinical Practice. *J Pers Med*. 2020;10(3):E56. doi:10.3390/jpm10030056
- Patelarou A**, Mechili EA, Galanis P, Zografakis-Sfakianakis M, Konstantinidis T, Saliag A Bucaj J, Alushi E, Carmona-Torres JM, Cobo-Cuenca AI, Laredo-Aguilera JA, Patelarou E. Evaluating mental health status of University nursing students during COVID-19 quarantine. Evidence from three European countries. *Journal of Mental Health*, 2021;1-6. doi:10.1080/09638237.2021.1875420

- Spanakis M, Roubedaki M, Tzanakis I, Zografakis-Sfakianakis M, Patelarou E, **Patelarou A**. Impact of Adverse Drug Reactions in Patients with End Stage Renal Disease in Greece. *Int J Environ Res Public Health*. 2020;17(23):E9101.
- Patelarou A**, Mechili EA, Galanis P, Zografakis-Sfakianakis M, Konstantinidis T, Salijs A, Bucaj J, Alushi E, Carmona-Torres JM, Cobo-Cuenca AI, Laredo-Aguilera JA, Patelarou E. Nursing students, mental health status during COVID-19 quarantine: evidence from three European countries. *J Ment Health*. 2021;30(2):164-169. doi: 10.1080/09638237.2021.1875420.
- Dolezel J, Zelenikova R, Finotto S, Mecugni D, **Patelarou A**, Panczyk M, Ruzafa-Martínez M, Ramos-Morcillo AJ, Skela-Savič B, Gotlib J, Patelarou E, Smodiš M, Jarosova D. Core Evidence-Based Practice Competencies and Learning Outcomes for European Nurses: Consensus Statements. *Worldviews Evid Based Nurs*. 2021;18(3):226-233. doi: 10.1111/wvn.12506.
- Patelarou E, Galanis P, Mechili EA, Argyriadi A, Argyriadis A, Asimakopoulou E, Brokaj S, Bucaj J, Carmona-Torres JM, Cobo-Cuenca AI, Doležel J, Finotto S, Jarošová D, Kalokairinou A, Mecugni D, Pulomenaj V, Salijs A, Sopjani I, Zahaj M, **Patelarou A**. Factors influencing nursing students' intention to accept COVID-19 vaccination: A pooled analysis of seven European countries. *Nurse Educ Today*. 2021;104:105010. doi: 10.1016/j.nedt.2021.105010.
- Patelarou A**, Schetaki S, Giakoumidakis K, Lialiou P, Patelarou E. Validation of the Evidence-Based Practice Competence Questionnaire for Nursing Students: A Cross-Sectional Study in Greece. *Nurs Rep*. 2021 3;11(4):765-774. doi: 10.3390/nursrep11040073.
- Patelarou A**, Salijs A, Galanis P, Pulomenaj V, Prifti V, Sopjani I, Mechili EA, Laredo-Aguilera JA, Kicaj E, Kalokairinou A, Cobo-Cuenca AI, Celaj J, Carmona-Torres JM, Bucaj J, Asimakopoulou E, Argyriadi A, Argyriadis A, Patelarou E. Predictors of nurses' intention to accept COVID-19 vaccination: A cross-sectional study in five European countries. *J Clin Nurs*. 2022;31(9-10):1258-1266. doi: 10.1111/jocn.15980. Spanakis, M., Xylouri, I., Patelarou, E., & **Patelarou, A.** (2022). A Literature Review of High-Tech Physiotherapy Interventions in the Elderly with Neurological Disorders. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(15), 9233.
- Patelarou, E., Galanis, P., Mechili, E. A., Argyriadi, A., Argyriadis, A., Asimakopoulou, E., ... & **Patelarou, A.** (2022). Assessment of COVID-19 fear in five European countries before mass vaccination and key predictors among nurses and nursing students. *Vaccines*, 10(1), 98.
- Schetaki, S., Patelarou, E., Giakoumidakis, K., Kleisaris, C., & **Patelarou, A.** (2023). Evidence-Based Practice Competency of Registered Nurses in the Greek National Health Service. *Nursing reports (Pavia, Italy)*, 13(3), 1225–1235. 75. Giakoumidakis K, Christodoulakis A, Petrogianni E, Laliotis A, Trivli A, Patelarou E, Patelarou A. Nurses' Performance on the Genomic Nursing Inventory: A Cross-Sectional Study in Crete, Greece. *Nursing Reports* 2025; 15(4):121.
- Giakoumidakis K, Patelarou E, Chatziefstratiou AA, Aloizou D, Vaitis N, Brokalaki H, Fotos NV, Geniataki E, **Patelarou AE**. Validation of the Greek Cardiovascular Diet Questionnaire 2 (CDQ-2) and Single-Center Cross Sectional Insights into the Dietary Habits of Cardiovascular Patients. *Nutrients* 2025; 17(10):1649.
- Fragkioudaki, C. A., Mechili, E. A., Galanis, P., Patelarou, E., Giakoumidakis, K., & **Patelarou, A. E.** (2026). Cultural Adaptation, Translation and Psychometric Validation of a Technology and eHealth Literacy Questionnaire Among Albanian Undergraduate Nursing Students. *Nursing reports (Pavia, Italy)*, 16(4), 139. <https://doi.org/10.3390/nursrep16040139>